

คำสมาส

แบบ

สนธิ

วิธีสรุสนธิ

เข้าใจง่าย
ใช้ได้จริง

เรียนรู้หลักการ
สรุสนธิ

ยกตัวอย่างชัดเจน
พร้อมแบบฝึกหัด

หลักภาษาไทย

เข้าใจหลักการ

วิเคราะห์คำสมาส

ใช้ในการเรียน
และการสอบ

นางสาวจินตนา ใจดี

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

รหัส ท๒๑๑๐๒

รายวิชา ภาษาไทยพื้นฐาน ๔

ภาคเรียนที่ ๒

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ วิธีการสร้างคำไทยใส่ใจราชาศัพท์

จำนวน ๑๔ ชั่วโมง

เรื่อง การสร้างคำสมาสแบบการสนธิวิธีสระสนธิ

เวลา ๑ คาบ

ผู้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ นางสาวจินตนา ใจดี

๑. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

๒. ตัวชี้วัดระหว่างทาง/ตัวชี้วัดปลายทาง

ตัวชี้วัดปลายทาง

ท ๔.๑ ม.๒/๑ การสร้างคำในภาษาไทย

๓. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

คำสมาสแบบการสนธิวิธีสระสนธิ เป็นการสร้างคำที่มาจากแบบแผนของภาษาบาลีและภาษาสันสกฤต เป็นการรวมคำตั้งแต่ ๒ คำขึ้นไปที่มีมาจากภาษาบาลีหรือภาษาสันสกฤต การรวมคำมีการเชื่อมคำให้มีเสียงกลมกลืนกัน ระหว่างเสียงสระพยางค์ท้ายของคำหน้า กับเสียงสระพยางค์แรกของคำหลังเมื่อเชื่อมกันแล้วเสียงสระจะเหลือเพียงเสียงเดียว ทำให้เกิดคำความหมายใหม่ แต่ยังคงคำความหมายเดิม โดยวิธีสระสนธิ มี ๓ วิธี คือ ใช้สระพยางค์แรกของคำหลัง เปลี่ยนสระพยางค์แรกของคำหลังเป็นสระอื่น และเปลี่ยนสระพยางค์ท้ายคำหน้าเป็นอักษร

๔. สาระการเรียนรู้

หลักการสร้างคำสมาสแบบการสนธิวิธีสระสนธิ

๕. จุดประสงค์การเรียนรู้

๕.๑ ด้านความรู้ (Knowledge : K)

นักเรียนสามารถสรุปความรู้ วิธีการสร้างคำสมาสแบบการสนธิวิธีสระสนธิตามข้อสังเกตการสร้างคำสระสนธิ ได้ถูกต้อง

๕.๒ ด้านทักษะ (Skills : S)

๕.๒.๑ สร้างคำสมาสแบบการสนธิวิธีสระสนธิ จากคำที่กำหนดให้ได้

๕.๒.๒ แยกคำที่เกิดจากการสมาสแบบการสนธิวิธีสระสนธิได้

๕.๓ ด้านทัศนคติและคุณค่า (Attitudes & Values : A)

นักเรียนมีความตั้งใจในการทำกิจกรรม

๖. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

☒ ความสามารถในการสื่อสาร

☒ ความสามารถในการคิด

☐ ความสามารถในการแก้ปัญหา

☐ ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

☒ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

๗. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๗.๑ มีวินัย

๗.๒ ใฝ่เรียนรู้

๗.๓ มุ่งมั่นในการทำงาน

๘. จุดเน้นสู่การพัฒนาผู้เรียน

ความสามารถและทักษะของผู้เรียนศตวรรษที่ ๒๑ (๓Rs x ๘Cs)

☒ R๑- Reading (อ่านออก) ☐ R๒- (W)riting (เขียนได้) ☐ R๓ - (A)ritmetics (คิดเลขเป็น)

☐ C๑ - Critical Thinking and Problem Solving

(ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณและทักษะในการแก้ปัญหา)

☐ C๒ - Creativity and Innovation (ทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม)

☐ C๓ - Cross-cultural Understanding (ทักษะด้านความเข้าใจต่างวัฒนธรรมต่างกระบวนทัศน์)

☐ C๔ - Collaboration, Teamwork and Leadership (ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม

และภาวะผู้นำ)

☐ C๕ – Communications, Information and Media Literacy (ทักษะด้านการสื่อสารสารสนเทศ

และรู้เท่าทันสื่อ)

☐ C๖ - Computing and ICT Literacy (ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศ

และการสื่อสาร)

☐ C๗ - Career and Learning Skills (ทักษะอาชีพและทักษะการเรียนรู้)

☐ C๘ – Compassion (ความมีเมตตากรุณา วินัย คุณธรรม จริยธรรม)

๙. พระบรมราโชบายด้านการศึกษา

☐ มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง

☐ มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง-มีคุณธรรม

☐ มีงานทำมีอาชีพ

☒ เป็นพลเมืองดี

๗. ๑๐. กิจกรรมการเรียนรู้ : GPAS ๕ Steps ร่วมกับการใช้เกม

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (กระตุ้นคิด)

๑. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๕-๖ คน โดยละความสามารถนักเรียน เก่ง ปานกลาง อ่อน

๒. ครูกล่าวทักทายนักเรียน ตรวจสอบจำนวนนักเรียน

ชี้แจงจุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหาในการเรียนการสอน

๓. นักเรียนทบทวนความรู้เดิม เกมกล่องจุ่ม เรื่องคำสมาสแบบสมาสและภาษาบาลีสันสกฤต

๔. ครูเขียนข้อความบนกระดานว่า “สมาสชน สนธิเชื่อม” ให้นักเรียนอ่านข้อความ

๕. ครูทบทวนความรู้เรื่องการสร้างคำสมาสแบบการสมาส โดยยกตัวอย่างให้นักเรียนในห้องเรียน
และใช้คำถามกระตุ้นความคิดนักเรียนดังนี้

◆ คำถาม : ชื่อของเพื่อนที่เป็นคำสมาสแบบสมาสเกิดจากคำใดรวมกับคำใด
เช่น ณัฐภัทร วีรภัทร

- ◆ แนวการตอบ : อ่านชื่อแยกคำหน้ากับคำหลัง และชี้แจงให้เห็นว่าคำที่แยกยังคงเขียนเหมือนเดิม หรือเป็นคำเดิมที่ไม่ได้เปลี่ยนแปลง
เช่น ณัฐ/ภัทร วีร/ภัทร
- ◆ คำถาม : เมื่อแยกคำแล้ว คำหน้าและคำหลังมีความหมายหรือไม่
- ◆ แนวการตอบ : คำหน้ามีความหมาย คำหลังมีความหมาย
คำที่แยกออกจากกันจะต้องมีความหมาย

๖. ครูอธิบายเพิ่มเติมว่า การสร้างคำสมาส วิธีการสมาสกับวิธีการสนธิเป็นการสร้างคำสมาสเหมือนกัน แต่วิธีการสมาสนำคำมาชนและแยกได้โดยส่วนวิธีสนธิไม่สามารถทำแบบการสมาสได้เพราะมีจุดเชื่อมรวมคำอยู่

ขั้นกิจกรรมการเรียนรู้ (แสวงหาความรู้และฝึกปฏิบัติ)

ขั้น G การรวบรวมและเลือกข้อมูล (GATHERING)

๑. นักเรียนรับใบความรู้เรื่องการสร้างคำสมาสแบบการสนธิวิธีสระสนธิ ที่วางอยู่บนโต๊ะ และครูแนะนำเนื้อหาในใบความรู้การสร้างคำสมาสแบบการสนธิวิธีสระสนธิ ขั้นตอน ข้อสังเกต เพื่อนำไปสู่การสร้างคำวิธีสระสนธิได้ถูกต้อง

๒. ครูชี้แจงจุดประสงค์การเรียนรู้ และอธิบายเพิ่มเติมเรื่องตำแหน่งการสนธิของ คำหน้า กับ คำหลัง ด้วยแผ่นป้ายรถไฟ และเขียนคำเพิ่มเติม ชี้ตำแหน่งของคำ และใช้คำถามกับนักเรียนเพื่อเน้นย้ำความเข้าใจของนักเรียน

สอบถาม คำหน้าและคำหลัง สอบถาม พยางค์ของคำสอบถามพยางค์ท้ายของคำหน้า
สอบถามพยางค์แรกของคำหลัง

๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาใบความรู้การสร้างคำสมาสแบบการสนธิวิธีสระสนธิ และศึกษาวิดีโอเพิ่มเติม เรื่อง สระสนธิ จากเว็บไซต์ OBEC Content Center และร่วมกันวางแผนการดำเนินงานภายในกลุ่ม เพื่อดำเนินกิจกรรมในลำดับถัดไป

ขั้น P (PROCESSING)

๑. นักเรียนในกลุ่มร่วมกันสรุปความรู้ วิธีการสร้างคำสมาสแบบการสนธิวิธีสระสนธิ ตามข้อสังเกต การสร้างคำสระสนธิ และรับใบงานฝึกความคิดสรุปความรู้วิธีและข้อสังเกตการสร้างคำวิธีสระสนธิ

๒. ครูใช้คำถามตรวจสอบความเข้าใจนักเรียนทุกคน ร่วมกันเฉลยใบงานการสรุปฝึกความคิด และประกอบการสาธิต การสร้างคำวิธีสระสนธิด้วยบัตรอักษรสมการสนธิ กรณีต่างๆตามขั้นตอนร่วมกับครู

- ◆ แนวคำถาม : วิธีสระสนธิแบบแรกที่เราศึกษาในใบความรู้ คือแบบใด
- ◆ แนวคำตอบ : ใช้สระของพยางค์แรกคำหลัง ถ้าพยางค์แรกคำหลัง ไม่เป็นสระ อะ อิ หรือ อุ
- ◆ แนวคำถาม : วิธีสระสนธิแบบที่สอง คือแบบใด
- ◆ แนวคำตอบ : เปลี่ยนสระของพยางค์แรกคำหลัง เป็นสระอื่น ถ้าเป็นสระ อะ เปลี่ยนเป็น สระ อา สระอิเปลี่ยนเป็น สระเอ สระอุเปลี่ยนเป็น สระอู หรือ โอแล้วแต่กรณี
- ◆ แนวคำถาม : วิธีสระสนธิแบบที่ ๑ และ ๒ จะสังเกตที่พยางค์แรกคำหลัง แต่วิธีสระสนธิแบบที่สาม สังเกตที่คำใด
- ◆ แนวคำตอบ : สังเกตที่พยางค์ท้ายคำหน้า และเปลี่ยนสระเป็น อักษร ถ้าเป็นสระ อิ อี เปลี่ยนเป็น ย และ สระ อุ อู เปลี่ยนเป็น ว

ตัวอย่าง บัตรอักษรสมการสนธิ

ลงมือปฏิบัติจริง

ขั้น A การประยุกต์ใช้ความรู้ (APPLYING)

(APPLYING ๑) เป็นขั้นที่ผู้เรียนร่วมกันวางแผนและลงมือทำ

๑. นักเรียนแต่ละกลุ่มเล่นเกม สมการสระสนธิ โดยอุปกรณ์การเล่นเกมที่ครูจัดเตรียมไว้ให้ บนโต๊ะประจำกลุ่มแล้ว

๒. นักเรียนอ่านใบกิจกรรมในตะกร้า ประกอบการฟังครูอธิบายกิจกรรมและ กติกาการเล่น เกม ดังนี้

๒.๑ นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๕-๖ คน

๒.๒ แต่ละกลุ่มจะได้รับ สมการสนธิ รอบละ ๑ สมการ ๑ สมการสนธิ แต่ละกลุ่ม จะได้รับสมการสนธิที่ไม่ซ้ำกัน ซึ่งสมการสนธิ จะมี ๒ ลักษณะคือ

๑) สมการจะให้คำหน้าและคำหลัง ต้องแก้สมการหาผลลัพธ์คำสมาสแบบ การสระสนธิวิธีสระสนธิ

๒) ให้ผลลัพธ์คำสมาสแบบสนธิ ต้องแก้สมการเพื่อแยกคำหน้าและคำหลังของคำสมาส แบบการสนธิวิธีสระสนธิ

๒.๓ แบ่งการเล่นออกเป็นรอบๆโดยโจทย์สมการจะครอบคลุมวิธีการสร้างคำสมาส

วิธีสระแบบสนธิแบบต่างๆ ของที่ ๒ โดยแต่ละกลุ่มจะต้องแก้สมการให้ถูกต้องและเร็วที่สุด

๒.๔ การแก้สมการต้องแสดงวิธีทำ เพื่อให้เห็นวิธีการและที่มาของคำ

๒.๕ นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์และแก้สมการสนธิและสร้างคำสมาส แบบสนธิที่ได้รับและแสดงวิธีการแก้สมการจากโจทย์ให้ถูกต้อง

๒.๖ นักเรียนกลุ่มใดแก้สมการเสร็จแล้วให้ส่งตัวแทนนำสมการที่ได้ไปอธิบายการแก้สมการ และรอคำเฉลยหน้ากระดาน

- กลุ่มที่ส่งเร็วเป็นอันดับที่ ๑ จะได้รับ หัวใจสีแดง มีค่า = ๔ คะแนน

- กลุ่มที่ส่งเร็วเป็นอันดับที่ ๒ จะได้รับ หัวใจ เขียว มีค่า = ๓ คะแนน

- กลุ่มที่ส่งเร็วเป็นอันดับที่ ๓ จะได้รับ หัวใจ สีฟ้า มีค่า = ๒ คะแนน

- กลุ่มที่ส่งเร็วเป็นอันดับที่ ๔ จะได้รับ หัวใจ สีเหลือง มีค่า = ๑ คะแนน

- กลุ่มที่ส่งลำดับที่ ๕ เป็นต้นไปจะไม่ได้รับหัวใจ

(Applying ๒) (Applying and Communication Skill) การสื่อสารและนำเสนอ

๒.๗ เมื่อตัวแทนมาส่งครบทุกกลุ่มแล้ว ให้ตัวแทนกลุ่มอธิบายคำตอบ ครูเฉลยคำตอบการแก้ สมการของแต่ละกลุ่ม กลุ่มไหนแก้สมการถูกต้องจะได้รับ หัวใจสีแดง กลุ่มที่แก้สมการไม่ถูกต้องจะไม่ได้รับหัวใจ

๒.๘ เล่นต่อ รอบถัดไป และใช้วิธีการเล่นเหมือนกับรอบที่ ๑

๒.๙ นักเรียนแต่ละกลุ่มนับคะแนนจากหัวใจที่ได้รับ กลุ่มที่ทำคะแนนมากที่สุด จะเป็นผู้ชนะ

๓. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้จากการเล่นเกมสระสนธิ ได้ว่า นักเรียนสามารถสร้างคำสมาสแบบการสนธิวิธีสระสนธิ จากคำที่กำหนดให้ได้ และสามารถแยกคำที่เกิดจากการสมาสแบบการสนธิวิธีสระสนธิได้

๔.ครูอธิบายเพิ่มเติมในการตรวจสอบความถูกต้อง ของการแยกคำสมาสแบบการสนธิวิธีสระสนธิ คือเมื่อแยกตามขั้นตอนและถูกต้อง คำหน้า และคำหลังจะต้องมีความหมาย

ขั้น S การกำกับตนเองหรือการเรียนรู้ตนเอง (SELF-REGULATING)

๑. นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ตัวอย่างข้อสอบเรื่องการสร้างคำสมาสวิธีสระสนธิ

๒. นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่า เรียนเรื่องนี้แล้วได้ประโยชน์อะไรบ้าง

๓. ครูมอบหมายให้นักเรียนทำชิ้นงานปริศนาอักษรไขว้สระสนธิ โดยจะต้องมีหน้าปริศนา และหน้าเฉลย ใน application Canva จำนวน ๑๐ คำ โดยจะต้องประกอบไปด้วย ๕ วิธีย่อยของสระสนธิ โดยการให้ข้อมูลคำปริศนา บอกข้อมูล ความหมายของคำ ให้รายละเอียดแยกคำหน้าและหลังพร้อมให้ความหมาย และแสดงความรู้เรื่องวิธีสระสนธิในการให้ข้อมูลของคำปริศนา

๔. ดาวนิโสดชิ้นงานส่งครูในไลน์กลุ่มห้องเรียน โดยไม่ต้องพิมพ์(print) เมื่อครูตรวจชิ้นงานเขียนcommentชิ้นงานรายบุคคล แล้วส่งคืนนักเรียน แล้วจะพิมพ์ออกมาให้นักเรียนคนอื่นได้ติชม แสดงความคิดเห็นต่อผลงานและแก้ปริศนาอักษรไขว้เพื่อทบทวนความรู้นอกเวลาหากชิ้นงานไม่ถูกต้องจะให้นักเรียนเจ้าของชิ้นงานแก้ไขก่อน แล้วจึงส่งกลับมาพิมพ์ต่อไป

๑๑. สื่อการเรียนรู้/แหล่งการเรียนรู้

๑๑.๑ เกมกล่องจุ่ม เรื่องคำสมาสแบบสมาสและภาษาบาลีสันสกฤต

๑๑.๒ ใบความรู้เรื่องการสร้างคำสมาสแบบการสนธิวิธีสระสนธิ

๑๑.๓ ใบงานผังความคิดสรุปความรู้วิธีและข้อสังเกตการสร้างคำวิธีสระสนธิ

๑๑.๔ บัตรอักษรสมการสนธิ

๑๑.๕ เกมสมการสนธิ

๑๑.๖ ตัวอย่างข้อสอบ O-NET เรื่องการสร้างคำสมาส

๑๒. ชิ้นงาน/ภาระงาน

๑๒.๑ ใบงานผังความคิดสรุปความรู้วิธีและข้อสังเกตการสร้างคำวิธีสระสนธิ

๑๒.๒ ชิ้นงานปริศนาอักษรไขว้สระสนธิ

๑๒.๓ แบบทดสอบท้ายหน่วยการจัดการเรียนรู้เรื่องการสร้างคำสมาส

๑๓. การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้

จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีวัดผล	เครื่องมือวัดผล	การประเมินผล
ด้านความรู้ (K) สรุปความรู้เรื่องวิธีการสร้าง คำสมาสแบบการสนธิ วิธีสระสนธิ ตามข้อสังเกต การสร้างคำสระสนธิ	-ประเมินสรุปความรู้จาก ใบงานผังความคิดสรุป ความรู้วิธีและข้อสังเกต การสร้างคำวิธีสระสนธิ -ทดสอบท้ายหน่วย การจัดการเรียนรู้เรื่อง การสร้างคำสมาส	-แบบประเมินใบงานผังความคิด สรุปความรู้วิธีและข้อสังเกต การสร้างคำวิธีสระสนธิ -แบบทดสอบท้ายหน่วย การจัดการเรียนรู้เรื่องการสร้าง คำสมาส	-นักเรียนสรุปเนื้อหา ได้ถูกต้องผ่านเกณฑ์ ระดับ ๓ -ผ่านเกณฑ์คะแนน ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๖๐
ด้านทักษะ(s) -สร้างคำสมาสแบบการสนธิ วิธีสระสนธิจากคำที่กำหนด ให้ได้ - แยกคำ ที่เกิดจากการ สมาสแบบการสนธิวิธีสระ สนธิได้	- ประเมินจากกิจกรรม กลุ่ม -ประเมินจากชิ้นงาน ปริศนาอักษรไขว้สระสนธิ	-แบบประเมินกิจกรรมกลุ่ม -แบบประเมินชิ้นงานปริศนา อักษรไขว้สระสนธิ	- นักเรียนร้อยละ ๗๐ ผ่านเกณฑ์ในระดับดี ขึ้นไป - นักเรียนร้อยละ ๗๐ ผ่านเกณฑ์ในระดับดีขี ้นไป
ด้านทัศนคติและคุณค่า (A) -นักเรียนเห็นคุณค่าและ ประโยชน์จากการเรียนเรื่อง การสร้างคำสมาส แบบการสนธิวิธีสระสนธิ	-ประเมินจากการตอบ คำถาม	-แบบประเมินการตอบคำถาม	- ผ่านเกณฑ์คุณภาพระ ดับดีขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ประเมินคุณลักษณะอันพื งประสงค์ ได้แก่ มีวินัย ใฝ่เรียนรู้และมุ่งมั่นในการ ทำงาน	แบบประเมินคุณลักษณะอันพื งประสงค์	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ ระดับดีขึ้นไป
สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	ประเมินสมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน ได้แก่ ความสามารถในการ สื่อสารความสามารถใน การคิดความสามารถใน การใช้เทคโนโลยี	แบบประเมินสมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ ระดับดีขึ้นไป

เอกสารแนบ
- สื่อการเรียนรู้/แหล่งการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้

เกมกล่องจุ่ม เรื่องคำสมาสแบบสมาสและภาษาบาลีสันสกฤต
ใบความรู้เรื่องการสร้างคำสมาสแบบการสนธิวิธีสระสนธิ
บัตรอักษรสมการสนธิ
เกมสมการสนธิ
ตัวอย่างข้อสอบ O-NET เรื่องการสร้างคำสมาส
ใบงานผังความคิดสรุปความรู้วิธีและข้อสังเกตการสร้างคำวิธีสระสนธิ

แบบประเมินและเกณฑ์การประเมิน

แบบประเมินใบงานผังความคิดสรุปความรู้วิธีและข้อสังเกตการสร้างคำวิธีสระสนธิ

แบบประเมินกิจกรรมกลุ่ม เกมสมการสระสนธิ

แบบประเมินชิ้นงานปริศนาอักษรไขว้สระสนธิ

แบบประเมินการตอบคำถามเห็นคุณค่าและประโยชน์จากการเรียนเรื่องการสร้างคำสมาส

แบบการสนธิวิธีสระสนธิ

แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

คำต่อไปนี้มี ๑ คำเป็นคำสมาสแบบการสมาส
คำนั้นคือคำใด

บรรณารักษ์
ทัศนศิลป์

www.Games4esl.com

NEXT
→

ไม่ต้องตอบคำถาม

เอากล่อมจุ่มไปเลย

www.Games4esl.com

NEXT
→

จงตอบคำถาม

คำว่า ภูมิศาสตร์
มาจากคำใดบ้าง

www.Games4esl.com

NEXT
→

จงยกตัวอย่าง

คำสมาสที่มีคำว่า กรรม
มา ๑ คำ

www.Games4esl.com

NEXT
→

จงยกตัวอย่าง

คำสมาสที่ลงท้ายด้วยคำว่า
ศาสตร์มา ๑ คำ

www.Games4esl.com

NEXT
→

จงตอบคำถาม

คำว่า ชราภาพ เกิดจากคำใด

www.Games4esl.com

NEXT
→

จงตอบคำถาม

คำว่า อุทกภัย
เป็นการสร้างคำสมาสวิธีใด

www.Games4esl.com

NEXT
→

จงหาคำตอบ

คำว่า ศิลปศึกษา
เป็นคำสมาสที่เกิดจาก
ภาษาใดรวมกับภาษาใด

www.Games4esl.com

NEXT
→

จงหาคำตอบ

คำว่า ธรรม สามารถนำไป
สร้างคำสมาสได้หรือไม่
เพราะอะไร

www.Games-esl.com

NEXT
→

จงหาคำตอบ

คำว่า “เศรษฐศาสตร์”
อ่านออกเสียงว่าอย่างไร

www.Games-esl.com

NEXT
→

จงหาคำตอบ

สามารถนำคำว่า กว๊านเดียว
สามารถนำไปสร้างคำสมาส
ได้หรือไม่ เพราะอะไร

www.Games-esl.com

NEXT
→

จงหาคำตอบ

คำว่า “ไมตรี” มาจากภาษาใด

www.Games-esl.com

NEXT
→

จงหาคำตอบ

คำว่า เทศ มาจากภาษาใด

www.Games-esl.com

NEXT
→

จงหาคำตอบ

คำสมาสวิธีการสนธิ ต่างจาก
วิธีการสนธิอย่างไร
ตอบมา ๑ ข้อ

www.Games-esl.com

NEXT
→

จงหาคำตอบ

คำสมาสแบบการสมาสเรือแยกตัดคำ
คำหน้า คำหลังที่ได้ จะต้องเป็นอย่างไร
ถึงจะตรวจสอบได้ว่า
คำนั้นเป็นคำสมาสที่ถูกต้อง

www.Games-esl.com

NEXT
→

จงหาคำตอบ

คำสมาสแบบการสมาส
คำหลักอยู่ที่คำใด

www.Games-esl.com

NEXT
→

จงหาคำตอบ

จงบอกชื่อเพื่อนในห้อง
ที่เป็นคำสมาสแบบการสมาส
มา ๑ ชื่อ

www.Games-esl.com

NEXT
→

จงตอบคำถาม

การสร้างคำ วิธีการสมาส
และวิธีการสนธิ
จะต้องใช้ภาษาใดเหมือนกัน

www.Games-esl.com

NEXT
→

จงแปลความหมายของคำต่อไปนี้

แพทยศาสตร์

www.Games4esl.com

NEXT
→

คำต่อไปนี้อ่านออกเสียง ว่าอย่างไร

พันธุศาสตร์

www.Games4esl.com

NEXT
→

คำใดต่อไปนี้เป็นคำสมาส

ราชวัง คุณค่า
ทุนทรัพย์ สุขภาพ

www.Games4esl.com

NEXT
→

คำต่อไปนี้มี ๑ คำที่เป็นการสร้างคำที่เกิดจากการสนธิ
คือคำใด

คณาจารย์
พลศึกษา

www.Games4esl.com

NEXT
→

คำใดไม่ได้เป็นคำสมาสทั้งแบบการสนธิ
และแบบการสมาส เพราะอะไร

ผลไม้
คณิตศาสตร์
ชลาลัย

www.Games4esl.com

NEXT
→

จงตอบว่าคำต่อไปนี้ คำใดเป็นคำสมาสแบบการสมาส

ศิลปากร
ศิลปกรรม

www.Games4esl.com

NEXT
→

จงหาคำตอบ

การสร้างคำสมาส
สร้างมาจากภาษาใด

www.Games4esl.com

NEXT
→

คำต่อไปนี้ เกิดจากคำใดบ้าง

ประวัติศาสตร์

www.Games4esl.com

NEXT
→

สแกนดาวนี้โหลด
เกมกล่องส้ม
เกมทบทวนเนื้อหา
คำยืมภาษาบาลีสันสกฤต
powerpoint game

ใบความรู้ เรื่อง การสร้างคำสมาสแบบการสนธิ วิธีสระสนธิ

การสร้างคำสมาสแบบการสนธิวิธีสระสนธิ เป็นการสร้างคำที่มาจากแบบแผนของภาษาบาลีและภาษาสันสกฤต เป็นการรวมคำตั้งแต่ ๒ คำขึ้นไปทีมาจากภาษาบาลีหรือภาษาสันสกฤต การรวมคำมีการเชื่อมคำให้มีเสียงกลมกลืนกันระหว่างเสียงสระพยางค์ท้ายของคำหน้า กับเสียงสระพยางค์แรกของคำหลัง เมื่อเชื่อมกันแล้วเสียงสระจะเหลือเพียงเสียงเดียว ทำให้เกิดคำความหมายใหม่ แต่ยังคงคำความหมายเดิม โดยวิธีสระสนธิ มี ๓ วิธี คือ ใช้สระพยางค์แรกของคำหลัง เปลี่ยนสระพยางค์แรกของคำหลังเป็นสระอื่น และเปลี่ยนสระพยางค์ท้ายคำหน้าเป็นอักษร

รู้ก่อนสนธิ

ดังนั้น จึงต้องอ่านคำที่นำมาสนธิให้เป็นการอ่านเรียงพยางค์ ตามแนวการอ่านคำภาษาบาลีสันสกฤต เพื่อให้รู้ตำแหน่งของการสนธิได้ง่ายขึ้น เช่น เทว อ่านว่า เท-วะ คุณ อ่านว่า คุณ-นะ เป็นต้น

วิธีการสร้างคำสมาสแบบการสนธิ วิธีสระสนธิ ตามข้อสังเกตการสร้างคำสระสนธิ

สระสนธิ คือ การเชื่อมคำให้มีเสียงกลมกลืนกัน ระหว่างเสียงสระพยางค์ท้ายของคำหน้ากับเสียงสระพยางค์แรกของคำหลัง เมื่อเชื่อมกันแล้วเสียงสระจะเหลือเพียงเสียงเดียว สระสนธิมี ๓ วิธี ดังนี้

๑. ใช้สระของพยางค์แรกคำหลัง
๒. เปลี่ยนสระของพยางค์แรกคำหลังเป็นสระอื่น
๓. เปลี่ยนสระของพยางค์ท้ายคำหน้าเป็นอักษร

ขั้นตอนการสร้างคำสมาสแบบการสนธิ วิธีสระสนธิ ตามข้อสังเกตการสร้างคำสระสนธิ

วิธีสนธิ	ข้อสังเกต	ขั้นตอน	ตัวอย่าง
๑. ใช้สระของพยางค์แรกคำหลัง (สังเกตพยางค์แรกคำหลัง)	- ถ้าพยางค์แรกของคำหลังไม่ใช่ สระอะ (แบบไม่ประวิสรรชนีย์) สระอุ และสระอิ	๑. ตัดสระพยางค์ท้ายคำหน้า ๒. ตัด อ พยางค์แรกคำหลัง ๓. นำคำหน้ากับคำหลังมาสนธิ หรือ รวมกันโดยใช้สระพยางค์แรกของคำหลัง	ชล + อาลัย ชล + อาลัย ชลาลัย
	- ถ้าพยางค์แรกของคำหลังเป็นสระ อี และสนธิกับคำหน้าที่มีพยางค์ท้ายเป็นสระ อี อี เช่นกัน (บางคำ)		โกสี+อินทร์ โกส+อินทร์ โกสินทร์
๒. เปลี่ยนสระของพยางค์แรกคำหลังเป็นสระอื่น (สังเกตพยางค์แรกคำหลัง)	- ถ้าสระของพยางค์แรกคำหลังเป็นสระ อะ (แบบไม่ประวิสรรชนีย์) เปลี่ยนเป็นสระอา	๑. ตัดสระพยางค์ท้ายคำหน้า ๒. เปลี่ยนสระอะ พยางค์แรกของคำหลังเป็น สระอา ๓. ตัด อ พยางค์แรกคำหลัง ๔. นำคำหน้ากับคำหลังมาสนธิ หรือ รวมกันโดยใช้สระของพยางค์แรกของคำหลัง	จุฬา+ อลงกรณ์ จุฬา+อลงกรณ์ จุฬาลงกรณ์
	- ถ้าสระของพยางค์แรกคำหลัง เป็น สระ อี หรือ อี เปลี่ยนเป็น สระ เอ	๑. ตัดสระพยางค์ท้ายคำหน้า ๒. เปลี่ยนสระ อี หรือ อี พยางค์แรกของคำหลังเป็น สระ เอ ๓. ตัด อ พยางค์แรกของคำหลัง ๔. นำคำหน้ากับคำหลังมาสนธิ หรือ รวมกันโดยใช้สระของพยางค์แรกคำหลัง โดย สระเอ เป็นสระที่เต็มหน้า จึงนำไปเต็มหน้าพยัญชนะตัวสุดท้ายของคำหน้า	มหา + อีสี มหา + เอสี มเหสี
		<u>*มีคำสมาสแบบการสนธิบางคำที่พยางค์แรกคำหลัง เป็น อี หรือ อี ไม่เปลี่ยนเป็นเอ แต่ใช้วิธีสระสนธิแบบที่ ๑ คือ ใช้สระของพยางค์แรกคำหลังได้เลย</u>	อมร+อินทร์ อมร+อินทร์ อมรินทร์
	- ถ้าสระของพยางค์แรกคำหลัง เป็น สระ อุ เปลี่ยนเป็นสระ อู หรือ โอ แล้วแต่กรณี	๑. ตัดสระพยางค์ท้ายคำหน้า ๒. เปลี่ยนสระ อุ พยางค์แรกของคำหลังเป็น สระ โอ หรือ สระอุ (บางคำ เปลี่ยนเป็น โอ บางคำเปลี่ยนเป็นอู	

วิธีสนธิ	ข้อสังเกต	ขั้นตอน	ตัวอย่าง
เปลี่ยนสระของพยางค์แรกคำหลังเป็นสระอื่น (ต่อ)		๓. ตัด อ พยางค์แรกคำหลัง ๔. นำคำหน้ากับคำหลังมาสนธิหรือรวมกันโดยใช้สระพยางค์แรกของคำหลัง -กรณีเปลี่ยนเป็น สระโอ นำสระโอไปเติมหน้าพยัญชนะตัวสุดท้ายของคำหน้า -กรณีเปลี่ยนเป็น สระ อุ นำสระอุไปเติมล่างพยัญชนะตัวสุดท้ายของคำหน้า	ชล + อุทก ชล + โอทก ชโลหก ราช + อุปถัมภ์ ราช + อุปถัมภ์ ราชูปถัมภ์
๓.เปลี่ยนสระของพยางค์ท้ายคำหน้าเป็นอักษร (สังเกตพยางค์ท้ายคำหน้า)	- ถ้าสระพยางค์ท้ายคำหน้า เป็น สระ อี หรือ อี เปลี่ยนสระ อี หรือ อี เป็น ย	๑. เปลี่ยนสระ อี หรือ อี พยางค์ท้ายของคำหน้าเป็น ย ๒. กรณีที่ พยัญชนะตัวสุดท้ายใช้ตัวซ้ำ (ตามหลักการสะกดของบาลี) ให้ตัดตัวซ้ำที่ไม่มีสระออก แล้วเปลี่ยนสระ อี/อี พยางค์ท้ายของคำหน้าเป็น ย ๓. ตัด อ พยางค์แรกคำหลัง ๔. นำคำหน้ากับคำหลังมาสนธิหรือรวมกันตามหลักการสระสนธิ	รติ + อารมณ รตย + อารมณ รตยารมณ/ รัตยารมณ วัลลี + อาภรณ์ วัลลย+ อาภรณ์ วัลยาภรณ์
		<u>*มีคำสมาสแบบการสนธิบางคำที่พยางค์ท้ายคำหน้า เป็น อี หรือ อี ไม่เปลี่ยนเป็น ย แต่ตัดสระ อี หรือ อี ทั้งแล้วใช้วิธีสระสนธิแบบที่ ๑ และ ๒ ได้เลย คือ ใช้สระของพยางค์แรกของคำหลัง หรือ</u> <u>เปลี่ยนเป็นสระอื่นแทน</u>	ศักติ+อานุกาพ ศักติ+อานุกาพ ศักดานุกาพ หัสติ+อาภรณ์ หัสต+อาภรณ์ หัสตาภรณ์ ราชินี+อุปถัมภ์ ราชิน+อุปถัมภ์ ราชินูปถัมภ์
	- ถ้าสระพยางค์ท้ายคำหน้า เป็น สระ อุ หรือ อุ เปลี่ยนสระ อุ หรือ อุ เป็น ว	๑. เปลี่ยนสระ อุ หรือ อุ พยางค์ท้ายของคำหน้าเป็น ว ๒. ตัด อ พยางค์แรกคำหลัง ๓. นำคำหน้ากับคำหลังมาสนธิหรือรวมกันตามหลักการสระสนธิ	ธนุ + อาคม ธนว + อาคม ธนวาคม/ ธันวาคม

การแปลความหมายของคำสมาสแบบการสนธิ วิธีสระสนธิ

๑. การสร้างคำด้วยวิธีการสนธิทำให้เกิดคำความหมายใหม่ แต่ยังคงเค้าความหมายเดิม

๒. แปลความหมายจากคำหลักมาสู่คำส่วนขยาย โดยคำหลักในการสนธิอยู่ด้านหลัง และคำที่เป็นส่วนขยายความอยู่ด้านหน้า

ตัวอย่าง วิทยาลัย มาจาก วิทยา (ความรู้) + อาลัย (ที่อยู่, ที่ตั้ง)

วิทยาลัย จึงมีความหมายอย่างตรงตัวคือ ที่ตั้งของความรู้ และนำไปใช้ในความหมายของสถานศึกษาระดับสูง

ตัวอย่างคำสมาสแบบการสนธิวิธีสระสนธิ

นภาลัย	หิมาลัย	คมนาคม	ธนาคาร	พนาลัย	กัณยาน
ทรัพย์ากร	ธนารักษ์	หัตถาจารย์	สรรพากร	มกราคม	กุมภาพันธ์
มีนาคม	เมษายน	พฤษภาคม	มิถุนายน	กรกฎาคม	สิงหาคม
ตุลาคม	พฤศจิกายน	คณาจารย์	ธนาณัติ	ซีปนาวุธ	ชลาลัย
เทพารักษ์	บรรณารักษ์	นิราพาธ	ศิลปาชีพ	วราภรณ์	คงคาลัย
หัตถาจารย์	สมณาจารย์	จินตนาการ	วิทยาการ	จุฬาภรณ์	อุปรากร
รัฐธานีปัตย์	ภัทราภรณ์	ราโชวาท	กตัญญู	มหัศจรรย์	โกโคศวรรย์
หัตถินทร์	บดินทร์	กาญจนามัย	อินทริบตี	ศักดิ์ภาพ	หัตถาภรณ์
นครินทร์	มุนินทร์	จุลินทรีย์	อมรินทร์	มหานิสงส์	ศิษยานุศิษย์
ธนาบาล	พงศาวดาร	พันตานามัย	พุดานพุด	ราชานุสรณ์	ราชานุภาพ
จุฬาลงกรณ์	กาญจนาภิเษก	ภยากติ	ผลานิสงส์	พลานามัย	ราเมศวร
ปรเมนทร์	นเรศวร	มเหสี	ราโชบาย	วิเทโศบาย	วโรดม
สุโขทัย	กุศลโบาย	สุริโยทัย	ดรุณยาน	นโยบาย	นิโลบล
ราชูปโภค	ราชินูปถัมภ์	สาธารณูปโภค	ราชินยานุสรณ์	กิตยากร	รังสโยภาส
มัคยาจารย์	สามัคยาจารย์	วัลยาภรณ์	ธันวาคม	สินธวานนท์	สินธวานันต์

ตัวอย่างบัตรอักษร สมการสระสนธิ

ช	ล	+	อ	า
ล	ย	ช	ล	า
ล	ย	๑ ๑	ม	ห
า	+	ล	อ	น
ส	ง	อ	ส	ม
เ	ห	ส	๑ ๑	

คงคา+อาลัย

โ

คงคาาลัย

โ

ธนาคาร

โ

ธน + อาคาร

โ

า

า

เ

า

เ

อ

อ

อ

า

เ

เ

๑

๑

๑

๑

๑

๑

๑

๒

๒

๒

๒

คิวอาร์โค้ด ดาวโหลดไฟล์

สระเดียว
มารวมกัน
เกิดเสียงใหม่

เกม สมการสระสนธิ

- ✓ ใบกิจกรรม “วิธีการเล่นเกม”
- ✓ ไฟล์อุปกรณ์

โดย จินตนา ใจดี

โรงเรียนคันทรพิทยาคาร
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตราง กระบี่

เกมสมการสระสนธิ

วัตถุประสงค์

๑. สร้างคำสมาสแบบการสนธิวิธีสระสนธิ จากคำที่กำหนดให้
๒. บอกได้ว่าคำสมาสแบบการสนธิที่ใช้วิธีสระสนธิ เกิดจากคำใดรวมกับคำใดได้

วัสดุและอุปกรณ์

๑. โจทย์สมการสนธิ รับจากครูผู้สอน
๒. กระดานไวท์บอร์ด
๓. ปากกาไวท์บอร์ด
๔. หัวใจสีแดง สีเขียว สีฟ้า สีเหลือง

กติกาการเล่น

- ๑ นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๕-๖ คน
- ๒ แต่ละกลุ่มจะได้รับ สมการสนธิ รอบละ ๑ สมการ
- ๓ สมการสนธิ แต่ละกลุ่มจะได้รับสมการสนธิที่ไม่ซ้ำกัน ซึ่งสมการสนธิ จะมี ๒ ลักษณะคือ
 - ๓.๑ สมการจะให้คำหน้าและคำหลัง ต้องแก้สมการ

หาผลลัพธ์คำสมาสแบบการสระสนธิวิธีสระสนธิ

- ๓.๒ ให้ผลลัพธ์คำสมาสแบบสนธิ ต้องแก้สมการ

เพื่อแยกคำหน้าและคำหลังของคำสมาสแบบการสนธิวิธีสระสนธิ

๔. แบ่งการเล่นออกเป็นรอบๆ โดยโจทย์สมการจะครอบคลุมวิธีการสร้างคำสมาสวิธีสระแบบสนธิแบบต่างๆ ของที่ ๒ โดยแต่ละกลุ่มจะต้องแก้สมการให้ถูกต้องและเร็วที่สุด
๕. การแก้สมการต้องแสดงวิธีทำ เพื่อให้เห็นวิธีการและที่มาของคำ

๕.๑ นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์และแก้สมการสนธิและสร้างคำสมาสแบบสนธิที่ได้รับและแสดงวิธีการแก้สมการจากโจทย์ให้ถูกต้อง

๕.๒ นักเรียนกลุ่มใดแก้สมการเสร็จแล้วให้ส่งตัวแทนนำสมการที่ได้ไปอธิบายการแก้สมการและรอคำเฉลยหน้ากระดาน

- กลุ่มที่ส่งเร็วเป็นอันดับที่ ๑ จะได้รับ หัวใจสีแดง มีค่า = ๔ คะแนน
- กลุ่มที่ส่งเร็วเป็นอันดับที่ ๒ จะได้รับ หัวใจ เขียว มีค่า = ๓ คะแนน
- กลุ่มที่ส่งเร็วเป็นอันดับที่ ๓ จะได้รับ หัวใจ สีฟ้า มีค่า = ๒ คะแนน
- กลุ่มที่ส่งเร็วเป็นอันดับที่ ๔ จะได้รับ หัวใจ สีเหลือง มีค่า = ๑ คะแนน
- กลุ่มที่ส่งลำดับที่ ๕ เป็นต้นไปจะไม่ได้รับหัวใจ

๕.๓ เมื่อตัวแทนมาส่งครบทุกกลุ่มแล้ว ให้ตัวแทนกลุ่มอธิบายคำตอบ ครูเฉลยคำตอบการแก้สมการของแต่ละกลุ่ม กลุ่มไหนแก้สมการถูกต้องจะได้รับ หัวใจสีแดง
กลุ่มที่แก้สมการไม่ถูกต้องจะไม่ได้รับหัวใจ

๕.๔ เล่นต่อ รอบถัดไป และใช้วิธีการเล่นเหมือนกับรอบที่ ๑

๕.๕ นักเรียนแต่ละกลุ่มนับคะแนนจากหัวใจที่ได้รับ กลุ่มที่ทำคะแนนมากที่สุด จะเป็นผู้ชนะ

เจตหัย์สมการสนธิ

แม่เห็

สารานุกรม

อภัยาศัย

ธันวาคม

ภาษา + องค์กร

มหา + อัจฉริยะ

อน + เอก

มหา + อรรณพ

ประชา + อธิปไตย

นร + อิศาร

ราชา + อินทร์

นย + อุบาย

ราชา + อุบาย

นิล + อุบล

มติ + อธิบาย

อัคคี + โอส

สามัคคี + อาจารย์

สินธุ + อาณนัท

จุกขุ + อาฟาร

สึวลัย

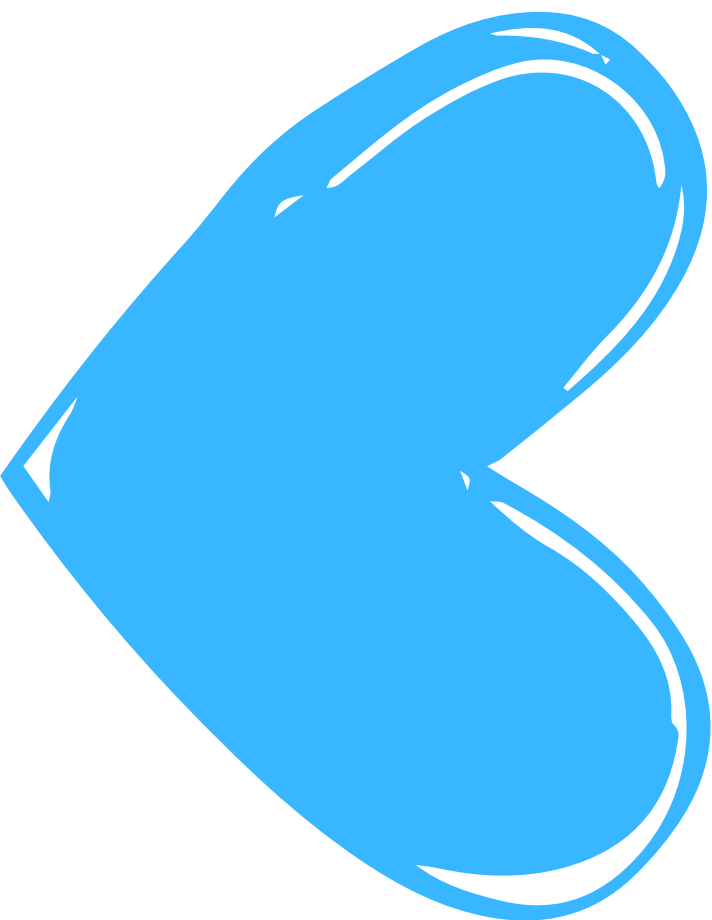
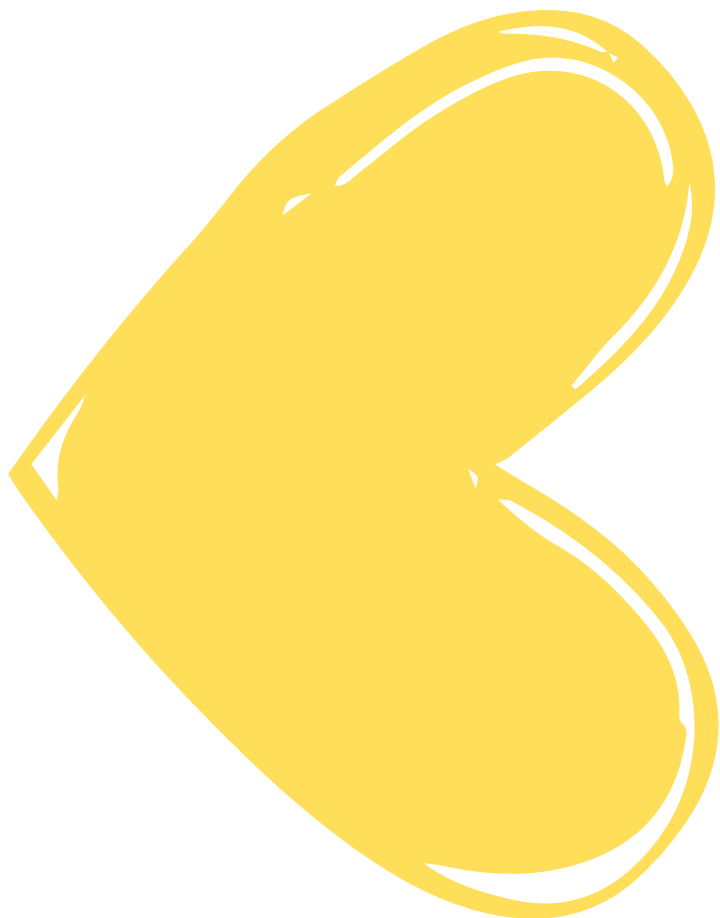
วิทยาลัย

วชิราวุธ

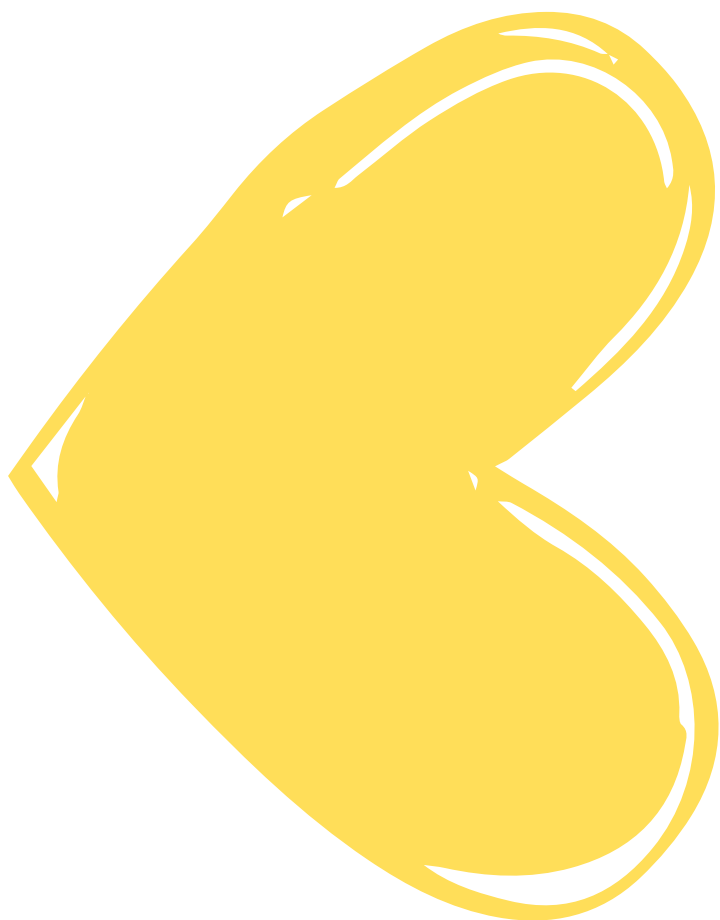
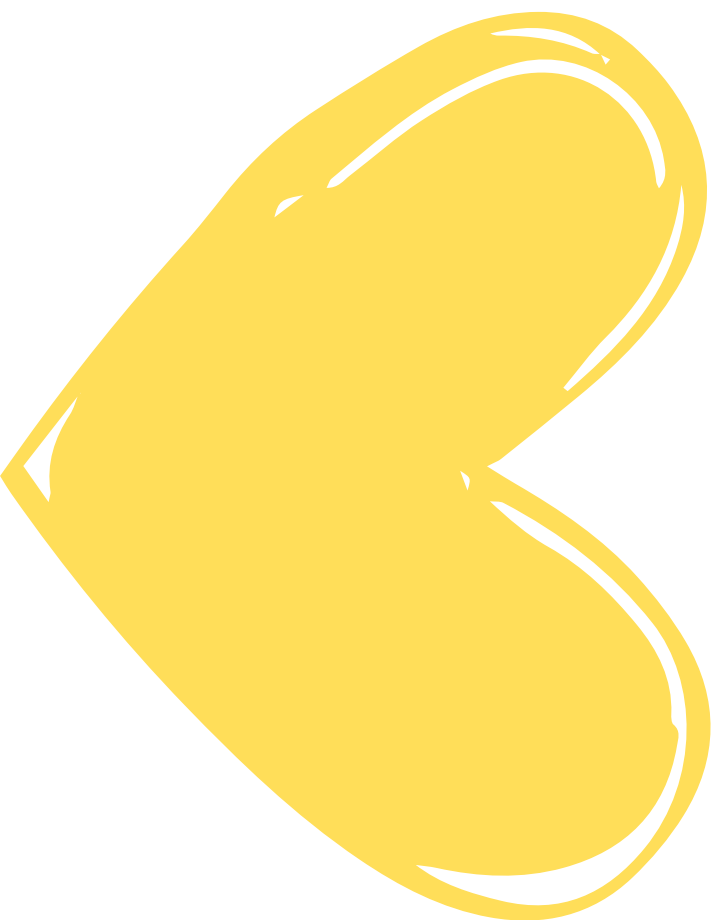
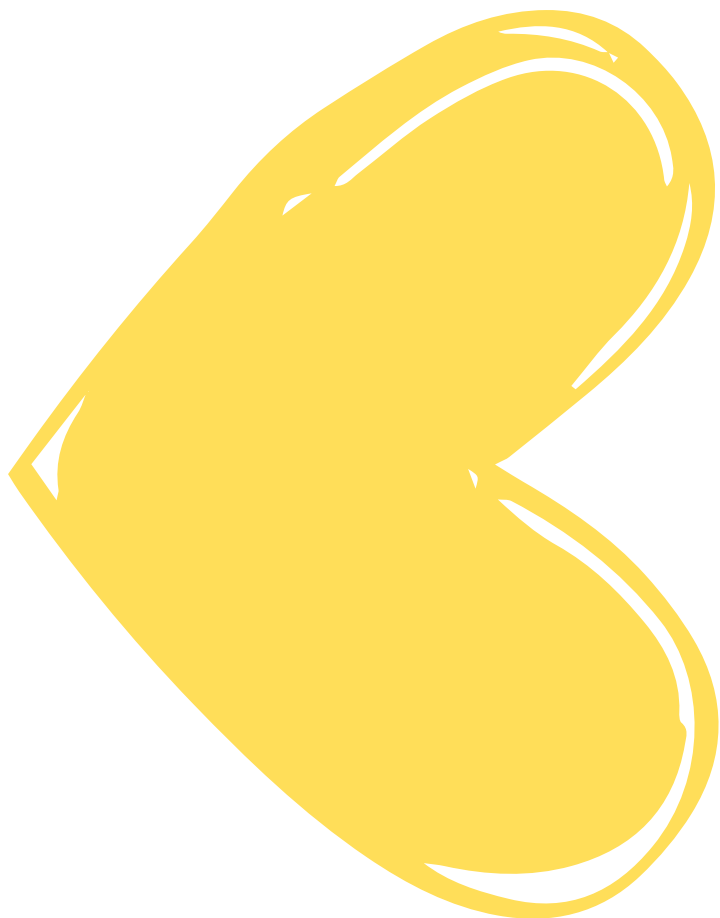
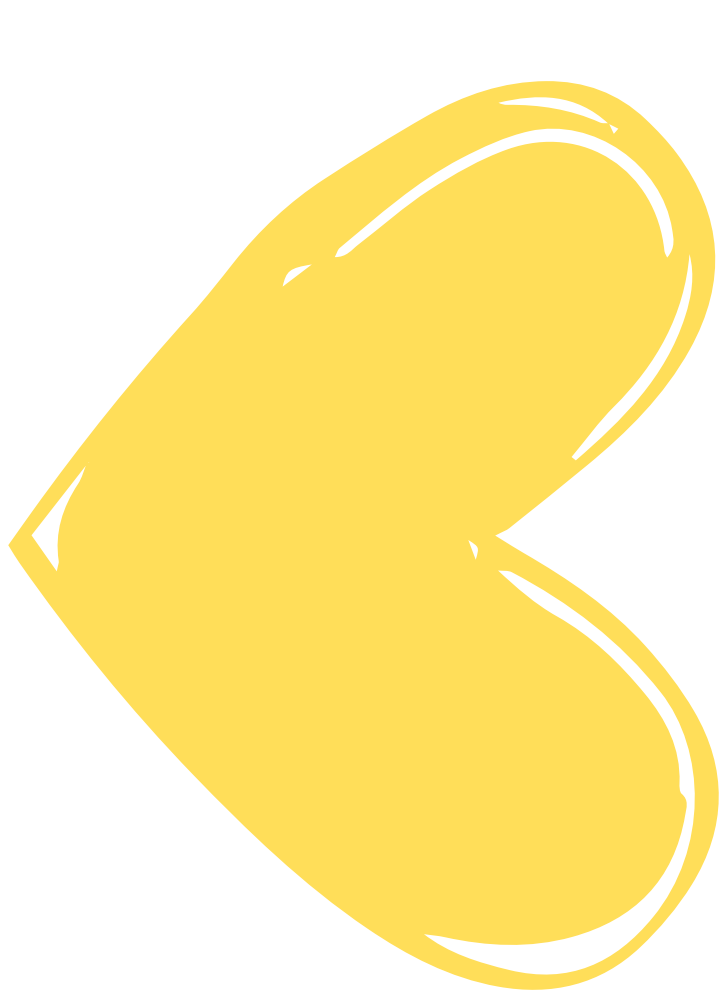
ชีปณาวุธ

สุข + อุทัย

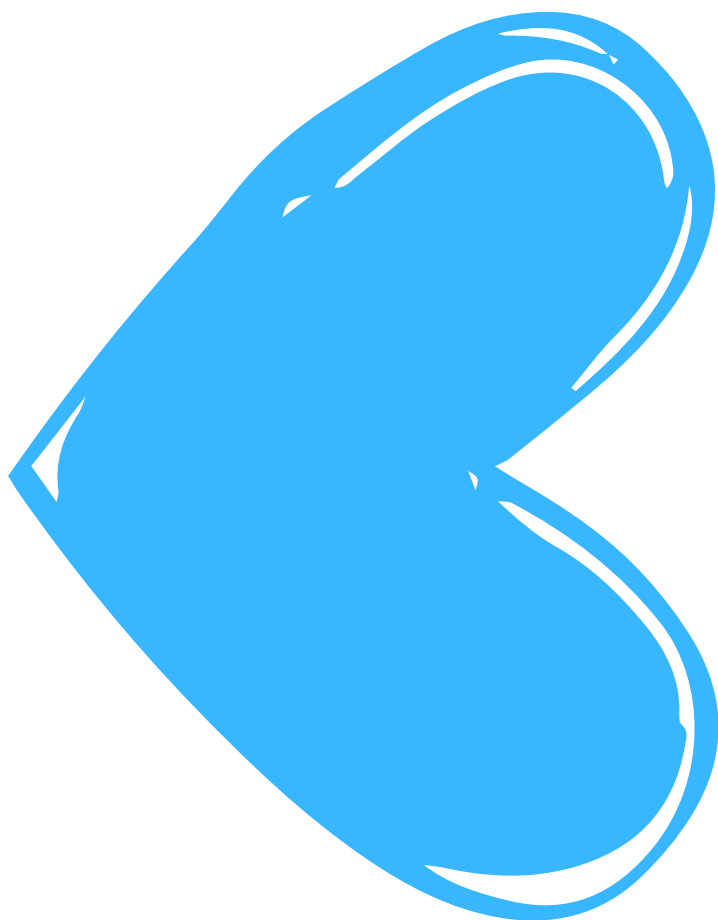
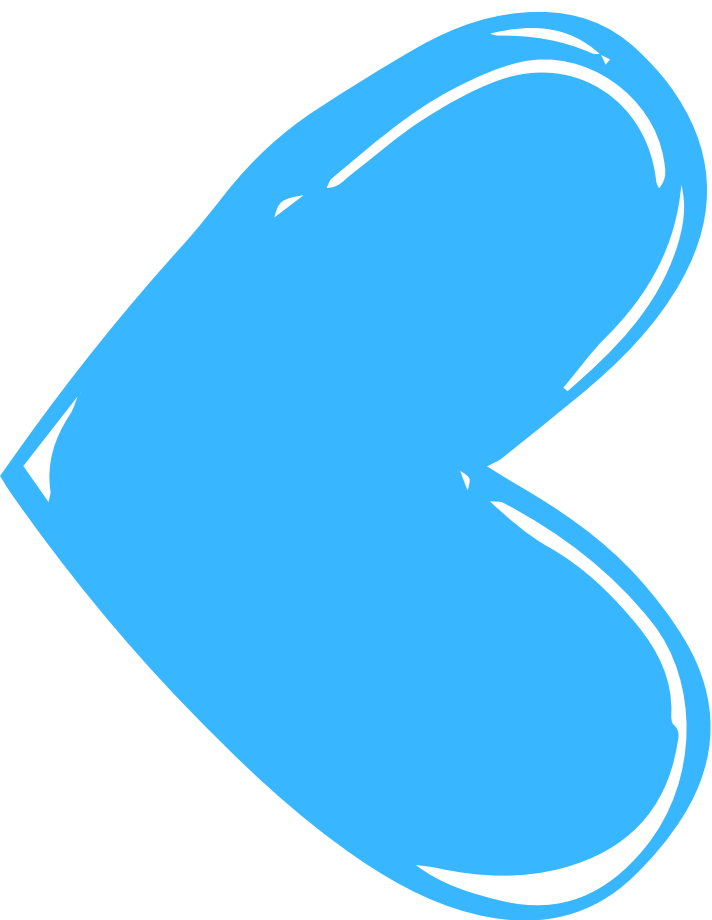
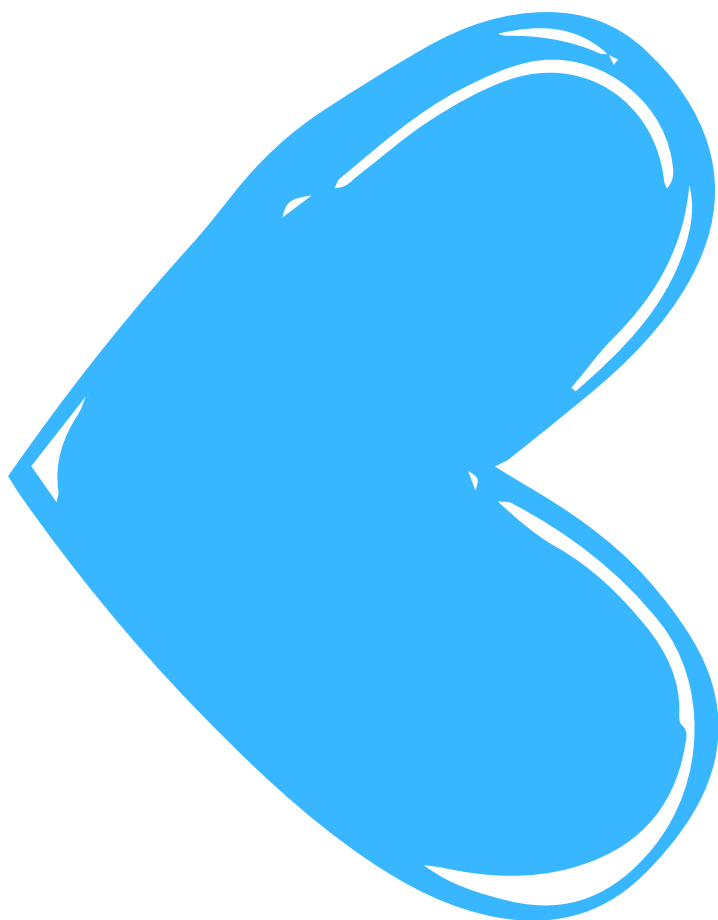
หัวใจสี่

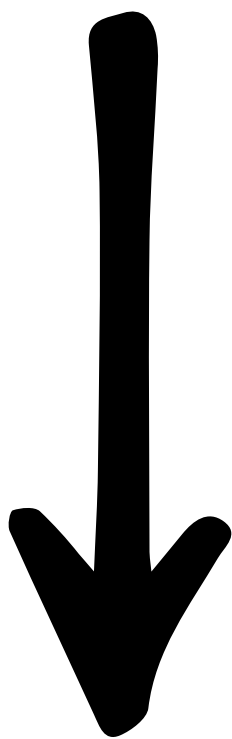

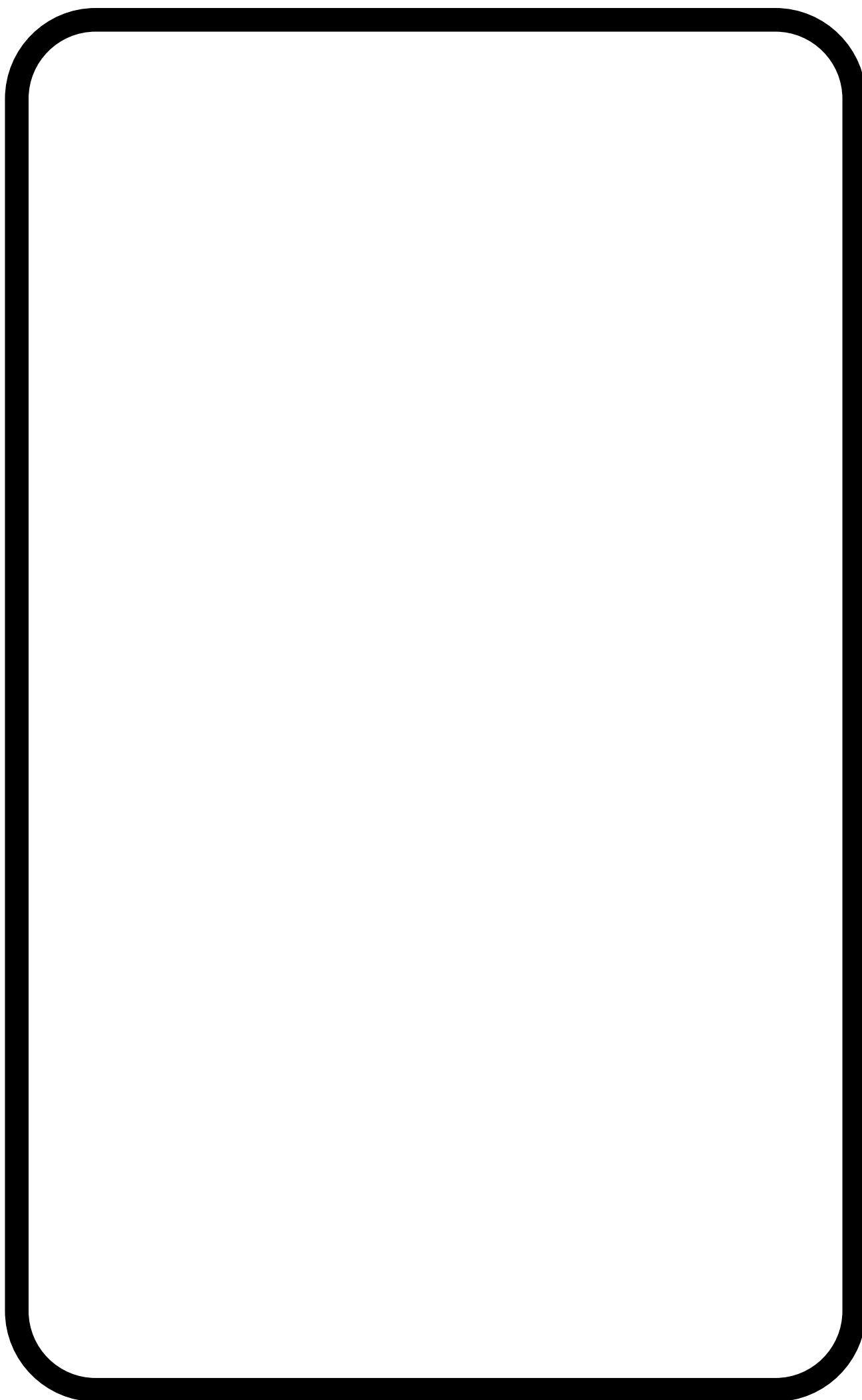

พิมพ์แล้วเคลือบ

ใช้แทนกระดาษ

ไวน์บอร์ด

ข้อสังเกตและวิธี "การสร้างคำสมาส"สระสนธิ"

ใช้สระของพยางค์แรกคำหลัง

เปลี่ยนสระ
ของพยางค์ท้ายคำหน้า
เป็นพยัญชนะ

เปลี่ยนสระ
ของพยางค์แรกคำหลัง
เป็นสระอื่น

ถ้าสระพยางค์แรกคำหลังไม่ใช่
สระ

ถ้าสระพยางค์ท้ายคำหน้า
เป็น อี หรือ อี เปลี่ยน

ถ้าสระพยางค์ท้ายคำหน้า
เป็น อีอู หรือ อู เปลี่ยนเป็น

ถ้าสระพยางค์แรกคำหลังเป็น
สระ อะ เปลี่ยนเป็น.....

ถ้าสระพยางค์แรกคำหลังเป็น
สระ อี เปลี่ยนเป็น.....

ถ้าสระพยางค์แรกคำหลังเป็น
สระ อุ เปลี่ยนเป็น.....
หรือ.....

ตัวอย่างคำ
.....
.....

ตัวอย่างคำ
.....
.....

ตัวอย่างคำ
.....
.....

ตัวอย่างคำ
.....
.....

ตัวอย่างคำ
.....
.....

ชื่อ-สกุล ชั้น..... เลขที่.....

ตัวอย่างข้อสอบ O-NET เรื่องคำสมาส

๒๗. พระบรมราชาบาท ๒ ข้อใดมีคำสมาส

๑. เด็ก ๆ นอกจากจะต้องเรียนความรู้แล้วยังต้องหัดทำงานและทำความดีด้วย
๒. ผู้ฉลาดย่อมรู้ธรรมชาติของดีกว่าดีกล้วยใจ ลักษณะใด ชอบการฝึกฝนอบรมแบบใด แล้วจึงสั่งสอนตามนั้น
๓. ความซื่อสัตย์สุจริตเป็นพื้นฐานของความดีทุกอย่าง จึงต้องฝึกฝนอบรมให้เกิดขึ้นในตนเอง จะได้เติบโตเป็นคนดีของสังคมต่อไป
๔. เด็กเป็นผู้ที่จะได้รับช่วงทุกอย่างต่อจากผู้ใหญ่ รวมทั้งภาระรับผิดชอบในการดำรงรักษาอิสรภาพและความสงบสุขของบ้านเมือง
๕. ความสามัคคีของคนทั้งชาติคือพลังอันใหญ่ยิ่ง ซึ่งจะช่วยให้เราสามารถรักษาความเป็นอิสระ มั่นคง ของชาติไทยให้อยืนยงตลอดไป

๒๘. ประโยค ๒ ข้อใดมีคำสมาสข้อละ ๒ คำ

๑. น้องชอบเรียนวิชาประวัติศาสตร์และพลศึกษา
๒. เพื่อนทำงานฝ่ายประชาสัมพันธ์ของธนาคาร
๓. เขามีภูมิลำเนาอยู่จังหวัดสุโขทัย
๔. พ่อชอบดูฟุตบอลทางโทรทัศน์
๕. พี่ชอบกินกล้วยเขียวไส้ชีอิ้ว

เกณฑ์การประเมินใบงานผังความคิดสรุปความรู้วิธีและข้อสังเกตการสร้างคำวิธีสระสนธิ		
ระดับ	รายละเอียดพฤติกรรมที่สังเกตได้	
๔ ดีเยี่ยม	สามารถให้รายละเอียดในแผนภาพความคิด ตามการเชื่อมโยงความคิดรวบยอดที่กำหนดให้ ชัดเจน ยกตัวอย่างคำประกอบ พร้อมแสดงวิธีการสร้างคำครบถ้วนทุกประเด็น	
๓ ดี	สามารถให้รายละเอียดในแผนภาพความคิด ตามการเชื่อมโยงความคิดรวบยอดที่กำหนดให้ ชัดเจน ยกตัวอย่างคำประกอบครบถ้วน แต่แสดงวิธีการสร้างคำไม่ครบถ้วน แต่ไม่เกิน 3 ประเด็น	
๒ พอใช้	สามารถให้รายละเอียดในแผนภาพความคิด ตามการเชื่อมโยงความคิดรวบยอดที่กำหนดให้ ชัดเจน ยกตัวอย่างคำประกอบครบถ้วน แต่แสดงวิธีการสร้างคำไม่ครบถ้วน มากกว่า 3 ประเด็น แต่ไม่เกิน 5 ประเด็น	
๑ ควรปรับปรุง	สามารถให้รายละเอียดในแผนภาพความคิด ตามการเชื่อมโยงความคิดรวบยอดที่กำหนดให้ ยกตัวอย่างคำประกอบไม่ครบถ้วนและไม่แสดงวิธีการสร้างคำ	

แบบบันทึกการประเมินในงานผังความคิดสรุปความรู้วิธีและข้อสังเกตการสร้างคำวิธีสระสนธิ						
		ประเด็นการประเมิน				
เลขที่	ชื่อ-สกุล	ดีเยี่ยม(๔)	ดี(๓)	พอใช้(๒)	ควรปรับปรุง(๑)	แปลผล
๑						
๒						
๓						
๔						
๕						
๖						
๗						
๘						
๙						
๑๐						
๑๑						
๑๒						
๑๓						
๑๔						
๑๕						
๑๖						
๑๗						
๑๘						
๑๙						
๒๐						
๒๑						
๒๒						
๒๓						
๒๔						
๒๕						

เกณฑ์การประเมินการทำงานกลุ่ม

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน		
	๓	๒	๑
๑. ความรับผิดชอบต่อหน้าที่	มีการแบ่งหน้าที่ของสมาชิก ภายในกลุ่มอย่างชัดเจน และปฏิบัติตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	มีการแบ่งหน้าที่ของสมาชิก ภายในกลุ่มแต่ไม่ชัดเจน หรือสมาชิกไม่ได้ปฏิบัติตาม หน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	ไม่มีการแบ่งหน้าที่ของสมาชิกภายในกลุ่มอย่างชัดเจน และสมาชิกส่วนใหญ่ไม่ปฏิบัติงาน
๒. ขั้นตอนการทำงาน	๑. มีการวางแผน ๒. ร่วมแสดงความ คิดเห็น ข้อเสนอแนะ ๓. มีความสามัคคี	ขาดขั้นตอน ๑ ขั้นตอนหรือไม่ชัดเจน	ขาดขั้นตอน ๒ ขั้นตอนขึ้นไปหรือไม่ชัดเจน
๓. ความร่วมมือในการทำงาน	ทุกคนมีส่วนร่วมและให้ความร่วมมืออย่างเต็มที่	นักเรียนในกลุ่มส่วนใหญ่มีส่วนร่วมและให้ความร่วมมือ	สมาชิกในกลุ่มส่วนใหญ่ขาดการมีส่วนร่วมและไม่ให้ความร่วมมือ
๔. การร่วมงานกลุ่ม	อย่างมีความสุข ทุกคนร่วมกิจกรรมกลุ่มอย่างมีความสุข	นักเรียนในกลุ่มส่วนใหญ่ร่วมกิจกรรมกลุ่มอย่างมีความสุข	สมาชิกในกลุ่มส่วนใหญ่ขาดความสุขในการร่วมทำกิจกรรม
๕. เวลา	เสร็จตามกำหนดและทำกิจกรรมได้ถูกต้อง ร้อยละ ๗๐ ขึ้นไป	เสร็จตามกำหนดและทำกิจกรรมได้ถูกต้องน้อยกว่า ๗๐ และมากกว่า ร้อยละ ๕๐	เสร็จไม่ทันตามกำหนด และทำกิจกรรมได้ถูกต้องน้อยกว่าร้อยละ ๕๐

เกณฑ์การประเมิน

๑๒ - ๑๕ คะแนน ดีมาก

๘ - ๑๑ คะแนน ดี

๔ - ๗ คะแนน พอใช้

ต่ำกว่า ๘ คะแนน ปรับปรุง

แบบประเมินการทำงานกลุ่ม

คำชี้แจง ครูผู้สอนประเมินพฤติกรรมนักเรียนในการร่วมกิจกรรมกลุ่มและลงคะแนนในช่องที่ตรงกับพฤติกรรมนักเรียน

กลุ่มที่.....	ชื่อ-สกุล	ความรับผิดชอบหน้าที่	ขั้นตอนการทำงาน	ความร่วมมือในการทำงาน	การร่วมงานกลุ่มอย่างมีความสุข	เวลา	รวม
		๓	๓	๓	๓	๓	๑๕
๑							
๒							
๓							
๔							
๕							

เกณฑ์การประเมิน

๑๒ - ๑๕ คะแนน ดีมาก

๘ - ๑๑ คะแนน ดี

๔ - ๗ คะแนน พอใช้

ต่ำกว่า ๔ คะแนน ปรับปรุง

ลงชื่อ.....

(นางสาวจินตนา ใจดี)

ตำแหน่งครู

เกณฑ์การประเมินชิ้นงาน (ปริศนาอักษรไขว้สระสนธิ)

รายการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๑. ข้อมูลในคำใบ้ แสดงความรู้เกี่ยวกับ สระสนธิ	มีรายละเอียด ครบถ้วนดังนี้ทุกข้อ -ข้อมูลของคำใบ้ ถูกต้อง -บอกความหมาย ของคำ -ให้รายละเอียดคำ หน้าและคำหลัง -อธิบายวิธีสระสนธิใน คำใบ้ และปรากฏวิธี สระสนธิ ๕ วิธีขึ้นไป	มีรายละเอียดขาด อย่างใดอย่างหนึ่ง ต่อไปนี้ ๑-๓ ตำแหน่ง -ข้อมูลของคำใบ้ ถูกต้อง -บอกความหมาย ของคำ -ให้รายละเอียดคำ หน้าและคำหลัง -อธิบายวิธีสระสนธิใน คำใบ้ และปรากฏวิธี สระสนธิ ๔ วิธี	มีรายละเอียดขาด อย่างใดอย่างหนึ่ง ต่อไปนี้ ๔-๖ ตำแหน่ง -ข้อมูลของคำใบ้ ถูกต้อง -บอกความหมาย ของคำ -ให้รายละเอียดคำ หน้าและคำหลัง -อธิบายวิธีสระสนธิใน คำใบ้ และปรากฏวิธี สระสนธิ ๓ วิธี	มีรายละเอียดขาด อย่างใดอย่างหนึ่ง ต่อไปนี้ มากกว่า ๗ ตำแหน่ง -ข้อมูลของคำใบ้ ถูกต้อง -บอกความหมาย ของคำ -ให้รายละเอียดคำ หน้าและคำหลัง -อธิบายวิธีสระสนธิใน คำใบ้ และปรากฏวิธี สระสนธิน้อยกว่า ๓ วิธี
๒. ความสอดคล้อง ของคำใบ้กับเฉลย	ช่องปริศนา กับคำ เฉลยถูกต้องตรงกัน ทุกคำ	ช่องคำปริศนา กับคำ เฉลยไม่ถูกต้อง ๑ คำ	ช่องคำปริศนา กับคำ เฉลยไม่ถูกต้อง ๒ คำ	ช่องคำปริศนา กับคำ เฉลยไม่ถูกต้อง มากกว่า ๒ คำ
๓. การใช้ภาษา	มีการใช้ภาษาถูกต้อง เรียบเรียงข้อมูลคำใบ้ อ่านง่ายเป็นลำดับ ไม่ มีคำ เขียน ผิดปรากฏ	มีการใช้ภาษาถูกต้อง เรียบเรียงข้อมูลคำใบ้ อ่านง่ายเป็นลำดับ มี คำ เขียน ผิดปรากฏ ๑-๓ คำ	มีการใช้ภาษาไม่ค่อย เหมาะสม เรียบเรียง ข้อมูลคำใบ้ วกวนไม่ เป็นลำดับ มีคำ เขียน ผิดปรากฏ ๔-๖ คำ	มีการใช้ภาษาไม่ค่อย เหมาะสม เรียบเรียง ข้อมูลคำใบ้ วกวนไม่ เป็นลำดับ มีคำ เขียน ผิดปรากฏมากกว่า ๖ คำ
๔. บอกประโยชน์ จากการเรียน (แทรก เรียนเรื่องนี้แล้ว..)ใน ชิ้นงาน	บอกประโยชน์ เกี่ยวกับเนื้อหาที่ เรียน ๒ ข้อขึ้นไป	บอกประโยชน์จาก การเรียน ๒ ข้อ ไม่ เกี่ยวกับเรื่องที่เรียน ๑ ข้อ	บอกประโยชน์ เกี่ยวกับเนื้อหาที่ เรียน ๑ ข้อ	ไม่บอกประโยชน์ เกี่ยวกับเนื้อหาที่ เรียน
๕. ความตรงต่อเวลา	ส่งงานตามระยะเวลา ที่กำหนด	ส่งงานช้ากว่ากำหนด ๑ วัน	ส่งงานช้ากว่ากำหนด ๒ วัน	ส่งงานช้ากว่ากำหนด มากกว่า ๒ วัน

เกณฑ์การประเมิน

๒๐ - ๑๗ คะแนน ดีมาก

๑๖ - ๑๓ คะแนน ดี

๑๒ - ๙ คะแนน พอใช้

ต่ำกว่า ๘ คะแนน ปรับปรุง

แบบประเมินชิ้นงาน เรื่อง แบบประเมินชิ้นงาน ปริศนาอักษรไขว้สระสนธิ

เลขที่	ชื่อ-สกุล	ข้อมูลในคำใบ้แสดงความรู้เกี่ยวกับสระสนธิ	ความสอดคล้องของคำใบ้กับเฉลย	การใช้ภาษา	บอกประโยชน์จากการเรียน	ความตรงต่อเวลา	รวม	ระดับ
		คะแนนเต็ม						
๑								
๒								
๓								
๔								
๕								
๖								
๗								
๘								
๙								
๑๐								
๑๑								
๑๒								
๑๓								
๑๔								
๑๕								
๑๖								
๑๗								
๑๘								
๑๙								

ลงชื่อ.....
(.....)
ตำแหน่ง.....

เกณฑ์ประเมินการตอบคำถาม	
ระดับคุณภาพ	คำอธิบายเกณฑ์การให้คะแนนและระดับคุณภาพ
ดี (๓ คะแนน)	แสดงความกระตือรือร้นมีส่วนร่วมในการตอบอย่างชัดเจน และสามารถตอบประโยชน์จากการเรียนเรื่องการสร้างคำสมาสแบบสนธิ ได้ ๒ ข้อขึ้นไป
พอใช้ (๒ คะแนน)	แสดงความกระตือรือร้นมีส่วนร่วมในการตอบอย่างชัดเจน และสามารถตอบประโยชน์จากการเรียนเรื่องการสร้างคำสมาสแบบสนธิ ได้เพียง ๑ ข้อ
ควรปรับปรุง (๑ คะแนน)	มีส่วนร่วมในการตอบคำถาม แต่ตอบไม่ตรงประเด็น
	ระดับคุณภาพ
	๓ ดีมาก
	๒ ดี
	๑ พอใช้

	แบบประเมินการตอบคำถาม การเห็นคุณค่าและประโยชน์จากการเรียนเรื่อง				
	การสร้างคำสมาสแบบสนธิ วิธีสระสนธิ				
	ประเด็นการประเมิน				
เลขที่	ชื่อ-สกุล	แสดงความกระตือรือร้น มีส่วนร่วมในการตอบ อย่างชัดเจน และสามารถ ตอบประโยชน์จากการเรียน เรื่องการสร้างคำสมาส แบบสนธิ ได้ ๒ ข้อขึ้นไป	แสดงความกระตือรือร้น มีส่วนร่วมในการตอบ อย่างชัดเจน และสามารถตอบ ประโยชน์จากการเรียน เรื่องการสร้างคำสมาส แบบสนธิ ได้เพียง ๑ ข้อ	มีส่วนร่วมในการตอบคำถาม แต่ตอบไม่ตรงประเด็น	แปลผล
๑					
๒					
๓					
๔					
๕					
๖					
๗					
๘					
๙					
๑๐					
๑๑					
๑๒					
๑๓					
๑๔					
๑๕					
๑๖					
๑๗					
๑๘					
๑๙					
๒๐					
				ลงชื่อ.....	
				(นางสาวจินตนา ใจดี)	
				ครูผู้สอน	

	เกณฑ์ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์				
คุณลักษณะ อันพึงประสงค์ด้าน	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		๔	๓	๒	๑
๑. มีวินัย รับผิดชอบ	๑.ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว และโรงเรียน ตรงต่อเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ในชีวิตประจำวัน และรับผิดชอบในการทำงาน				
๒. ใฝ่เรียนรู้	๒.๑ แสวงหาข้อมูลจากแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ				
	๒.๒ มีการจดบันทึกความรู้อย่างเป็นระบบ				
	๒.๓ สรุปความรู้ได้อย่างมีเหตุผล				
๓. รักความเป็นไทย	๓.๑ มีความตั้งใจในการเรียนเนื้อหาเกี่ยวกับวรรณคดีไทย				
	๓.๒ ใช้ภาษาไทยในการอ่าน การเขียน อย่างถูกต้อง				
เกณฑ์การให้คะแนน					
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ ให้ ๔ คะแนน					
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง ให้ ๓ คะแนน					
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง ให้ ๒ คะแนน					
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมน้อยครั้ง ให้ ๑ คะแนน					
เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ					
ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ				
๒๐-๒๔	ดีมาก				
๑๕-๑๙	ดี				
๑๐-๑๔	พอใช้				
ต่ำกว่า ๑๐	ปรับปรุง				

	เกณฑ์ประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน				
สมรรถนะด้านที่ประเมิน	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		๓	๒	๑	๐
๑. ความสามารถในการสื่อสาร	๑.๑ มีความสามารถในการรับ-ส่งสาร ๑.๒ มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความเข้าใจของตนเอง โดยใช้ภาษาอย่างเหมาะสม ๑.๓ ใช้วิธีการสื่อสารที่เหมาะสม มีประสิทธิภาพ				
๒. ความสามารถในการคิด	๒.๑ มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ๒.๒ มีทักษะในการคิดนอกกรอบอย่างสร้างสรรค์ ๒.๓ สามารถคิดอย่างมีวิจารณญาณ ๒.๔ มีความสามารถในการสร้างองค์ความรู้ ๒.๕ ตัดสินใจแก้ปัญหาเกี่ยวกับตนเองได้อย่าง				
๓. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี	๓.๑ มีความสามารถในการเลือกใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ ๓.๒ มีความสามารถในการเลือกใช้เทคโนโลยีเพื่อการสื่อสาร ๓.๓ มีความสามารถในการเลือกใช้เทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาตนเองและสังคม				
เกณฑ์การให้คะแนน					
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ ให้ ๓ คะแนน					
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง ให้ ๒ คะแนน					
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง ให้ ๑ คะแนน					
ไม่ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมน้อยครั้ง ให้ ๐ คะแนน					
เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ					
ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ				
๒๐-๒๔	ดีมาก				
๑๕-๑๙	ดี				
๑๐-๑๔	พอใช้				
ต่ำกว่า ๑๐	ปรับปรุง				

[illegible]